

Lasten kyselytunti 2023 kysymykset päättäjille VASTAUKSET

Sariola:

- Milloin uudelle Kangasalan ja Sahalahden väliselle pyörätielle saadaan valot?
Väylän omistaa valtio. Toistaiseksi ei ole suunnitelmissa valojen rakentamista, koska muualla on paljon tarvetta rakentaa uusia pyöräteitä ja rahat ei riitä kaikkeen. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)
- Miten kouluruuan laadunvalvonta toimii? Mistä kouluruoka tulee kouluille? Entä raaka-aineet, ovat ne paikallisia?
 - Kouluruokailua ohjaa säädökset ja asiakirjat
 - o Tarkoituksen mukaisesti järjestetty, ohjattu, täysipainoinen ateria, ravitsemussuositukset
 - Kouluruokailun laatu alkaa suunnittelusta.
 - o Ruokalistasuunnittelu, ruoka-aineiden valinta, ravitsemislaadun kriteerit kaikille aterian osille
 - o Elintarvikekilpailutuksissa määritellään tuotevalikoima ja kriteerit kuten kappalekoko/tuore/pakaste/kypsä/kuorittu/kuutioitu/ei saa sisältää säilöntä eikä lisäaineita/gluteeniton/ei saa sisältää lisättyä sokeria/rasvanlaatu ja määrä X/ kuidun määrä X/suolan määrä x/pitoisuus X %
 - o Esimerkki. jauhettu naudanliha, lihapitoisuus ≥ 98 %, kypsä, suola $\leq 0,6$ %, ei saa olla pakaste, rasvapitoisuus ≤ 10 %, raekoko 4-6 mm, ei marinoitu
 - Kouluruokailuun osallistumista, ruoan ja ruokailutilanteen laatua seurataan ja arvioidaan jatkuvasti. Laadunvalvonta on jatkuva prosessi, jolla varmistetaan, että tarjottu ruoka vastaa suosituksia. Prosessi kattaa kaikki vaiheet ruokalista suunnittelun, elintarvikehankinnan, tuotteistuksen, reseptiikan kehittämisen, ruoanvalmistuksen ja tarjoilun.
 - o Käytännön esimerkkejä: Ravitsemuslaskenta, sisäinen auditointi (laadunvalvonta) palvelutyöntekijät syövät/arvioivat ruokaa jatkuvasti, palautekanavat, kyselyt, menekin seuranta, hävikin seuranta, tilastot, ateriakokonaisuus/lautasmallin toteutuminen, osallistaminen
 - Palvelukeittiöissä valmistetaan ruoka itse komponenteista tai alusta asti itse Esim. peruna ja pasta kypsennetään kohteissa. Komponentit voivat olla kokonaan valmiita tai niihin lisätään jotakin esim. keittopohjaan lisätään neste ja nakit
 - Jakelukeittiöihin (pieniin yksiköihin) tulee ruoka toisesta keittiöstä kuumana
 - Raaka-aineiden kotimaisuusaste on noin 80 %. Lähituotteita on jonkin verran kuten maksalaatikko, mustamakkara, jotkut leivät ja tuorekasviksia. Komponentti valmistaja käyttää myös lähituotteita Mari Miettinen, ateria- ja siivospäällikkö

Kirkkoharju:

1) Kaipaamme lisää vaihtoehtoja kouluruokailuun sekä maistuvampia erityisruokavaihtoehtoja. Olisiko mahdollista saada monipuolisemmin vaihtoehtoja kouluruokailuun? Tarkoitetaanko vaihtoehtojilla esimerkiksi ruokalistakierron pidentämistä, pääruokaa, salaattipöytää, uusia makuja, ruokavaihtoehtoja, mausteita tai lisäkkeitä? Toivomme tarkempaa avausta vaihtoehtojen lisäämisestä. Viemme terveisiä erityisruokavaihtoehtojen keittämiseen maistuvuudesta. Useamman ruoan tarjoaminen linjastoissa lisää elintarvike- ja valmistuskustannuksia. Lisäksi useassa kohteessa tarvittaisiin linjastojen uusimista, jotta tämä olisi

mahdollista käytännössä toteuttaa tarjoilutilanteessa. Ruokavaihtoehdot tuovat myös haasteita erityisruokavalioiden toteuttamiseen. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö

2) Olemme huomanneet, että koulussamme on tiloja, jotka vaativat korjausta esimerkiksi liikuntasalin lattia ja ilmanvaihto. Milloin kouluamme korjataan ja miten? **Suunnitelmassa on ensi vuonna tehdä selvitys kaikista kaupungin omistamista rakennuksista. Tarkoituksena on selvittää, mitä asioita korjataan ja missä järjestyksessä. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**

Kyselytunnilla vastattua: Kirkkoharjua ollaan suunnittelemassa miten sitä korjataan. Kirkkoharjua ei saa poistaa koska sillä on suojelumerkinnyt ja merkinnän takia sitä täytyy suunnitella tarkasti miten sitä voi korjata. 1.- ja 2.-luokalaiset mahtuvat pientenlastenyksikköön kun se valmistuu Pikkolaan.

Vatiala:

- Voidaanko Kangasalle tehdä vesipuisto?
- Voisiko Kuohuun saada lisää vesiliukumäkiä? Tällä hetkellä ei ole mahdollista, mutta esimerkiksi uimahallin peruskorjauksen myötä tulevaisuudessa voidaan uusia toimintoja ja tiloja mieltä.
- Kuinka paljon tienaatte vuodessa rahaa?
- Voisiko Kangasalle saada lisää elektroniikkakauppoja?
- Voisiko Kangasalle saada kauppakeskuksen?

Kyselytunnilla vastattua: Kehittyvä kaupunki. Pitää lisätä missä kaikki toimii hyvin ja sujuvasti. Kauppoja ei voi rakentaa liikaa, jos ei ole asukkaita. Kaupat tarvitsevat myös asiakkaita. Kauppakeskusta ei tule kangasalle, koska niistä ei tule voittoa kauppoille koska kangasalla on niin vähän asiakkaita.

Haviseva:

- Voisiko Ruutanassa olla kirjasto esimerkiksi monitoimitalolla tai tulevaisuudessa uudella koululla? Kirjastoauton aikataulu ei sovi kaikille. Monitoimitiloihin ei ole suunniteltu tiloja kirjastolle. Kirjastoauto tuo Ruutan alueelle tuoreen ja valikoidun kokoelman varauksineen. Kirjastoauton palveluita kannattaa hyödyntää ja henkilökunnalle voi esittää toiveita pysäkkiajoista. Annamari Nikara-Nummi, kirjastopalvelujohtaja
- Ollaanko Havisevan koulua ja piha-alueita uudistamassa? Lisää keinoja, kiipeilyjuttuja ja tekonurmikenttä tulisi käyttöön. [Havisevan koulun pihaa kehitetään lähiliikuntapaikkana v. 2023-2032 \(Viheralue- ja ulkoliikuntapaikkaohjelma 2023-2032\)](#) Jari Järvinen, [kaupunginpuutarhuri](#)
- Voisiko toiveruokapäivä olla kerran kuukaudessa? Olisi kiva, jos joskus olisi sushia. **Toiveruokapäiviä on ollut viime vuosina 5 päivää vuodessa (Yksi viikko). Tänä vuonna on 6 päivää keväällä 2023. Toiveruokapäivien lisääminen on lisätty tavoitteisiimme. Asia on työn alla. Sushia on toivottu kouluruoaksi. Valitettavasti tämä ei ole tällä hetkellä mahdollista kustannusten kuin muidenkaan resurssien suhteen. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö**
- Miksi koulussa ei tarjota välipalaa? Olisiko sellainen mahdollista, jotta pitkinä koulupäivinä ei tarvitsisi tuoda eväitä kotoa. **Maksuton kouluruokailu on osa lakisääteistä palvelua. Maksuton välipala tarjotaan lakisääteisesti vain silloin, jos oppituntien ja koulumatkojen yhteenlaskettu pituus venyy liian pitkäksi. Lounaan tarjoiluajankohta pitää olla suhteessa koulupäivän kokonaisuuteen.**

Joissakin kunnissa tarjotaan maksullista välipalaa, mutta Kangasalla sellaista palvelua ei ole järjestetty. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö

- Onko päätösten tekeminen helppoa vai vaikeaa? Mitä kaikkea pitää huomioida?

Ruutana:

- Voisiko Ruutanan koululta tulla kevyenliikenteenväylä Havisevan koululle? **Korvenperäntie on valtion omistama tie. Useampaan kertaan on esitetty tämän väylän rakentamista tien omistajalle, mutta rahaa sen rakentamiseen ei ole löytynyt. Suomessa on väylätarpeita paljon verrattuna käytettävissä olevaan rahoitukseen. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**

- Voisiko Kangasalan keskustasta tulla busseja Ruutanaan myös iltaisin ja viikonloppuisin?

- Voitaisiinko Ruutanan leikkipuistoja uudistaa/saada lisää? Esim. Iskelä. Voisiko Iskelään tulla isompien lasten välineitä, kuten toinen hämähäkikeinu, maatramppa, lisää keinuja ja jalkismaalit? Jotkut isommat rikkoo siellä kaiken "kun ei ole muutakaan tekemistä" ja menee esim. pyörillä liukumäessä. **Iskelän kenttää ja leikkipaikkaa kehitetään monipuolisena lähiliikuntapaikkana v. 2023-2032 (Viheralue- ja ulkoliikuntapaikkaohjelma 2023-2032) Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri**

- Saisimmeko luokkaretkiin rahaa?

Huoltajat voivat halutessaan kerätä luokalle rahaa luokkaretkiin. Oppilaat voivat itse osallistua siihen esimerkiksi myymällä jotain tai järjestämällä tapahtumia. Myös vanhempainyhdistys voi sponsoroida luokkaretkiä. Kaupungilla ei valitettavasti ole tällä hetkellä varattuna erillistä rahaa luokkaretkiä varten. Sitä voisi kuitenkin pohtia. **Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja**

- Voiko kouluruokaa parantaa? esim. raaka-aineita, ruuan laatua tai enemmän itsetehtyä ja aina juhlapäivinä jälkiruoka, kuten Runebergin päivänä Runebergin torttu?

Palvelusopimuksessa sovitaan teemojen ja toteutettavien juhlapäivien huomiointi. Kaikkia kalenterissa olevia "juhlapäiviä" ei ole sovittu huomioitavan. Runebergin päivän tietämillä on myös laskiainen ja ystävänpäivä. Laskiaispullan on uskottu olevan useammalle mieluisampi kuin runebergintortun. Molempia ei ole voitu useinkaan tarjota. Mitä kouluruoassa erityisesti pitäisi parantaa raaka-aineiden osalta? Mitä tuotteita ja minkä suhteen. esim. maku, rakenne, ulkonäkö, vaihtoehdot. Mitä osioita laadusta? Voisimmeko saada lisää tietoa toiveesta? Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö

- **Rakennetaanko Kangasalle koko aika jotakin? Miksi rauhallisia seutuja rakennetaan täyteen?**

Tampereen seutu on yksi maan voimakkaimmin kehittyvistä alueista. Myös Kangasala kasvaa ja kehittyy, minkä lisäksi osa vanhemmasta rakennuskannasta myös jatkuvasti uusiutuu. Suurin osa rakentamisesta sijoittuu olemassaolevaan nauhataajamaan hyvien joukkoliikenne palvelujen, kauppojen ja muiden taajamatoimintojen ääreen. Eli vastauksena kysymykseen: kyllä, kokoajan rakennetaan jotankin ja taajamaa tiivistetään mm. palvelujen kehitysedellytysten parantamiseksi. Rauhallisemmaksi jäävät alueet, joille ei osoiteta niin voimakkaita kehityspanostuksia. **Anna-Leena Lehtiniemi, kaupungin arkkitehti**

Lasten kysymykset Kuhmalahdelta:

- Olisiko Kuhmalahden ympäristöön mahdollisuutta saada frispeegolfrataa? **Kangasalla on 3 rataa. Kuhmalahdelle voisi tulla sellainen. Sitä ei ole missään vielä suunniteltuna, mutta toive on kuultu. Jari Järvinen, kaupungin puutarhuri**

- Olisiko mahdollista saada Kuhmalahden lapsille ja nuorille nuorisotilaa käyttöön edes kerran viikossa, siten että siellä olisi kaupungin puolesta valvoja ja/tai vapaaehtoistoimintana?
Kuhmalahden kaupalla on yrittäjän itse pitämä nuorisotila. Nuorisopalveluiden Kyläkolli voi myös tulla Kuhmalahdelle.
- Kuhmalahdelle kaivattaisiin kesäajaksi enemmän monipuolista harrastustoimintaa? miten asiaan voisi vaikuttaa?

Vatjalasta:

"Menen vuoden päästä yläasteelle ja se vähän jännittää. Kuulin, että yläasteella on ollut kiusaamista, levottomuutta ja väkivaltaa. Onko se totta ja jos on, niin mitä asialle voisi tehdä?"

- Yläkouluun siirtyminen on varmasti jännittävä asia. Kaikissa kouluissa on valitettavasti jonkin verran kiusaamista, levottomuutta ja väkivaltaakin. Jos sellaisen kohteeksi joutuu tai näkee jonkun toisen joutuvan, pitää heti kertoa asiasta jollekin koulun aikuiselle. Aikuiset kyllä puuttuvat tilanteisiin, kun saavat ne tietoonsa. Voi myös sopia kavereiden kanssa, että jos näkee jotakuta kiusattavan, puolustaa kiusattua. Meillä on kouluissa myös menossa monenlaisia keinoja ko. asioiden ehkäisemiseksi. Ryhmäyttäminen on tässä yksi tärkeä keino, mitä tehdään 7. luokan alussa. Kouluissa on myös opettajien lisäksi monia eri ammattiryhmiä, jotka voivat omalla työllään vähentää kiusaamista. Näitä ovat esim. yhteisöohjaaja/kouluvalmentaja, kasvatusohjaaja, kuraattori jne. Kannattaa myös ennen yläkoulun alkua keskustella oman luokanopettajan tai jonkun muun aikuisen kanssa, mitä keinoja itsellä on käytettävissä tilanteissa, joissa uhkaa tulla kiusatuksi. Yläkoulu on kaiken kaikkiaan oikein mukava paikka, jota ei tarvitse pelätä! Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- "Olen huomannut, että Vatjalan kirjaston omatoimiaikaa on lyhennetty ilkeivallan takia. Miksi joku voi tehdä sellaista ja miten sitä voi ehkäistä?" Jouduimme tosiaan väliaikaisesti lyhentämään Vatjalan omatoimikirjaston ilta-aukioloaikoja ilkeivallan ja häiritsevän käytöksen vuoksi. Syitä huonoon käytökseen voimme arvailla, mutta olisi tärkeää, että aikuiset pystyisivät yhteisin toimin puuttumaan tilanteeseen. Syksyllä tarkoituksenamme on jutella tilanteesta esimerkiksi Pitkäjärven koululla ja sopia yhdessä pelisäännöt tilojen käyttämiseen. Kirjastojen pitäisi olla turvallisia ja kivoja paikkoja kaikille. Annamari Nikara-Nummi, kirjastopalvelujohtaja

Suorama

Kaupungin valtuutetuille ja viranhaltijoille:

- Mitä työnkuvaasi kuuluu? Johdan Kangasalan perusopetusta ja lukiokoulutusta. Olen mm. rehtoreiden esihenkilö. Teen paljon yhteistyötä omalla palvelualueellani ja muiden palvelualueiden (esim. varhaiskasvatus ja rakentamisen palvelualue) kanssa sekä seudulla erilaisissa työryhmissä. Työnkuvaani kuuluu mm. kehittäminen, talouden johtaminen ja henkilöstöhallinto. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Millainen vaalikampanjasi oli? (valtuutetut)
Vaalikampanja HannaLaine vstasi: kampanjassa oli tiedon kertomista ja miten hän aikoo hoitaa niitä.
- Mikä on (entinen) ammattinne ja onko siitä hyötyä? Olin ennen tätä rehtori ja siitä on ehdottomasti tässä työssä hyötyä. Ehdin olla kolmessa eri koulussa rehtorina, joten tunnen hyvin koulumaailman. Kyselytunnilla monen henkilön vastaus: Oskari Auvinen on ollut maanviljelijä, teollisuusvalvoja, nuorisotyöntekijä ja monia muita johto ammatteja. Marjut Markkinen on ollut opettajana ja ollut hankekordinaattorina. Kati Halonen on ollut lastenhoitajana, eläinten hoitaja, kunnan valtuuston

voilevänkijä, perhepäivähoidon ohjaaja, lasten ohjaajana, lajiohjaajana, kuuluttajana, sosiaalityöntekijän sijainen, opettajana, rehtorina, sivistysohjaajana ja hyvinvointijohtajana. Merja Lehtonen on ollut rehtorina ja broileriteurastamossa.

- Mikä on vaikeinta työssäsi? Välillä joutuu tekemään ikäviä päätöksiä. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Entä helpointa? Yhteistyön tekeminen sujuu yleensä helposti. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
Kyselytunnilla monen henkilön vastaus: Päätösten teko on joskus helppoa ja joskus vaikeata tehdä. Päätöksissä pitää huomioida paljon eri asioita. Raha pitää riittää ja sillä on pakko tulla toimimaan. Velkoja ei voi ottaa liikaa ja kaikkeen asiaan ei voi ottaa lainaa.
- Häiritseekö työ vapaa-aikaasi? Joskus, kun töitä on oikein paljon. Pysin kuitenkin siihen, että minulla on myös riittävästi vapaa-aikaa. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
Kyselytunnilla monen henkilön vastaus: Joillain on päivät töitä ja illat harrastusta. Kaupungin valtuutetut ovat päivät omissa palkkatöissään ja päätöksen teko on tavallaan harrastus, mitä tehdään vapaa-ajalla. Viranhaltioilla saattaa mennä työ vapaa-ajalle joskus.
- Onko Kangasala mielestäsi lapsiystävällinen kunta? Sitä kohti olemme menossa ja paljon hyvää meillä jo on, mutta paljon on vielä tekemättäkin, jotta saamme Unicefin lapsiystävällinen kunta - tunnustuksen. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Miten lapsiystävällisyyttä voisi parantaa? Ottamalla enemmän lapsia mukaan päätöksentekoon, huomioimalla lapsen oikeudet entistä paremmin ja ylipäättään se, että aikuiset pitävät aina lapset mielessään päätöksiä tehdessään. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
Lapsiystävällinen kunta malli on alkanut Kangasalla ja nyt 80 indikaattorin avulla tutkitaan millainen lapsiystävällisyys tila kangasalla on. Sen pohjalta mietitään mitä voidaan tehdä ja mitä pitää tehdä. Marjut Markkinen, hyvinvointikoordinaattori

Muut oppilaiden kysymykset aihealueittain

Kouluruoka

- Voiko toiveruokaviikko olla useammin? Toiveruokapäivien lisääminen on lisätty tavoitteisiimme. Asia on työn alla.
- Voiko kouluruokailu kestää pidempään? Tästä asiasta päättää koulu/lukujärjestys-suunnittelija. Ateria- ja siivouspalvelut toivovat, että ruoka-aika olisi riittävä ja jonoja ei muodostuisi. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö
- Voisiko ruokana olla nugetteja, kasvistortilloja tai hodareita? Nugetteja on tulossa tarjolle toiveruokaviikolla. Ruokaraadissa on keväällä 2023 maisteltu tortillatäytettä. Tortillat ovat tulossa ruokalistalle. Hodari toive voidaan ottaa ruokalistatyöryhmään käsiteltäväksi. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö
- Voisiko kouluruuat olla monipuolisempia (aina kasvis- ja ei-kasvisvaihtoehto)? Yläkouluissa on noin 4 kertaa viikossa kaksi ruokavaihtoehtoa, joista toinen on kasvisvaihtoehto. Useamman ruoan tarjoaminen linjastoissa lisää elintarvike- ja valmistuskustannuksia. Lisäksi useassa kohteessa tarvittaisiin linjastojen uusimista, jotta tämä olisi mahdollista toteuttaa käytännössä. Ruokavaihtoehdot tuovat myös haasteita erityisruokavalioiden toteuttamiseen. Kasvisruoan menekki kakkosruokana on kangasalla toistaiseksi pieni. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö
- Kuinka paljon voitte vaikuttaa kouluruokaan? Paljon, mutta eurojen ja ravitsemussuosituksen rajoissa. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö

- Miten kouluruuan laatua voisi parantaa? **Rahalla voi tehdä jotakin, mutta asiakkaiden osallistaminen on tärkeitä. Asiakkaiden mielipiteellä on merkitystä. Palaute on tärkeitä ja mitä konkreettisempaa se on sitä parempi. Tavoitteemme on parantaa laatua ja meillä on menossa useita kehitysprojekteja asian suhteen. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö**
- Voisiko saada useammin oppilaiden toivomia lempiruokia ja mahdollisuuden äänestää lempiruuista? **Toiveruokapäivien lisääminen on lisätty tavoitteisiimme. Asia on työn alla. Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö**
- Olisiko mahdollista saada jälkiruokia useammin? **Raha kysymys Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö**
- Voisiko kouluruuissa olla enemmän liharuokia? **Suosituksen määrittelevät kuinka usein liharuokia tarjotaan Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö**
- Miksi kouluruokaan ja etenkin kasvisruokaa ei varata enempää rahaa? **Hyvä kysymys... Mari Miettinen, ateria- ja siivouspäällikkö**

Koulu

- Voisiko koulussa olla enemmän liikuntatunteja?
 - ➔ **Oppituntien määrää sitoo kouluissa opetussuunnitelman tuntijako. Toki aina voisi laittaa enemmän tunteja johonkin oppiaineeseen. Kangasalla näin on tehty mm. tunnetaitoihin ja hyvinvointitaitoihin. Jokaisen tunnin lisääminen maksaa melko paljon, joten sitä varten pitäisi olla erillistä määrärahaa. Onneksi valinnaisten tuntien avulla liikuntaa voi valita enemmän. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja**
- Voisiko koulussa olla enemmän musiikkia?
 - ➔ **Ks. edellinen vastaus.**
- Voiko koulu alkaa myöhemmin?
 - ➔ **Lukujärjestyksen tekemisestä vastaa rehtori. Hänen kuitenkin tulee ottaa huomioon paljon asioita lukujärjestyksestä tehdessään. Jos koulu alkaisi lähtökohtaisesti aina myöhemmin, pidettäisi se koulupäiviä toisesta päästä. Se ei ole kaikkien mieleen mm. harrastusten takia. Pikkuoppilaille myöhäiset aamut voivat olla myös haastavia, kun vanhemmat lähtevät aikaisemmin töihin. Lisäksi moneen kouluun tulee oppilaita paljon koulukyydeillä, joiden aikataulut täytyy myös huomioida lukujärjestyksessä. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja**
- Voisiko koulussa olla pidempiä välkkiä niiden tuntien jälkeen, kun käytetään tietokonetta tai muita laitteita?
 - ➔ **Perusopetusasetuksen mukaan opetukseen tulee käyttää tuntia kohti vähintään 45 minuuttia. Se tarkoittaa, että yhtä oppituntia kohtaan jää korkeintaan 15 minuutin välitunti. Monessa koulussa pidetään pitkiä välitunteja, eli kaksoistunnin (1,5 tuntia) jälkeen on puolen tunnin välitunti. Se onkin suositeltavaa. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja**
- Voisiko kouluissa olla pehmeämpiä tuoleja?
 - ➔ **Kalusteiden valinnassa pitää ottaa huomioon mm. niiden siivottavuus. Monissa kouluissa on erilaisia oppimisympäristöjä, joissa on myös pehmeämpiä kalusteita. Jokainen koulu voi määrärahojensa puitteissa kehittää luokkatiloja. Esimerkiksi koulun oppilaskunta voi tehdä esityksen, miten luokkatiloja tulisi kehittää. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja**
- Voisiko välitunnit olla pidempiä?
 - > **Sama vastaus kuin vähän aiemmin.**
- Voisiko kouluille saada oman kirjaston? (ruutana)

- Useimmissa kouluissa on oma kirjasto. Eiköhän se uuteen Ruutanan kouluunkin tule. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Voisiko kieltenopiskelussa vielä enemmän valinnaisuutta? Esimerkiksi voisiko A1-kieliä olla muitakin kuin englanti?
- Tästä on ollut keskustelua. Ongelmana on monen koulun pienet oppilasmäärät. Voi kuitenkin olla, että tulevaisuudessa tätä aloitetaan ainakin kokeilla. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Voisiko koulussa opetella kaunoa?
- Se ei enää kuulu opetussuunnitelmaan. Sen opettelu ei ole kiellettykään, mutta toisaalta opetussuunnitelmassa on niin paljon asioita, että aikaa ei juuri ylimääräisille asioille jää. Luulen kuitenkin, että moni opettaja sitä ainakin jonkin verran opettaisi, jos oppilaat sitä pyytävät. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Voisiko koululaisuinteja olla enemmän kuin 4 krt vuodessa?
- Koska kouluja ja luokkia on paljon, ei uimahallissa ole juurikaan lisää vuoroja tarjolla. Kyyditykset myös maksavat. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Voisiko yläkouluun siirtyessä (Pikkola) saada toivoa kaveria samalle luokalle?
- Pikkolassa on päätetty, että enää ei kysytä kaveritoiveita. Aina ei kavereitten olo samalla luokalla ole hyvä asia opiskelun kannalta. Luokkien muodostamisessa kuitenkin myös 6. luokkien luokanopettajat ja erityisopettajat ovat tärkeässä roolissa, joten varmasti tuleva luokka tulee olemaan mukava ja sieltä löytyy hyviä kavereita. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Voisiko Ruutanan koulu olla yhteinäiskoulu?
- Tätä on pohdittu ja mikäli oppilasmäärä vielä Ruutanan alueella kasvaa, olisi se oikein järkevä vaihtoehto. Pitää kuitenkin tarkastella koko kaupungin kaikkia kouluja ja niiden järkevää käyttöä. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja

Liikenne

- Voisiko bussi numero 28 mennä myös Kangasalan keskustaan? (ruutana)
- Olisiko mahdollista saada raideliikenne Kangasalle asti? **Lähijunaliikenteen laajentamista tutkitaan Tampereen seudulla yhteisesti parhaillaan. Ruutanan seisake on yksi tutkittavista uusista seisakkeista. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**
- Voisiko Ruutanasta kulkea useammin busseja Kangasalan keskustaan ja muihin paikkoihin?
- Voisiko Ruutanan pikkuteitä asfaltoida enemmän? Esimerkiksi Huhdintie? tai Nevastie? **Katuja, jotka keväisin routivat ei voi asfaltoida, asfaltti ei pysy ehjänä niissä. Kadut pitää ensin peruskorjata, rakentaa uudelleen. Joka vuosi peruskorjataan katuja. Tänä vuonna vuorossa on Pysäkkitie. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**
- Voisiko Kangasalle tulla sähköpotkulautoja? **Tätä kannattaa ehdottaa kaupungin liikennesuunnittelija Tuomas Kähköselälle tuomas.kahkonen@kangasala.fi**
- Olisiko mahdollista saada lisää suojateitä Liuksialan koululaisten asuinalueille? **Suojateitä rakennetaan niille paikoille, joissa kulkee enemmän ihmisiä ja mihin halutaan ylittäminen ohjata. Suojateitä ei voi olla joka paikassa, missä yksittäisellä ihmisellä on tarve ylittää tie. Tällöin suojateitä olisi liikaa, vierä vieressä. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**
- Voisiko Korpiniityntielle saada hidasteen, koska siinä ajetaan usein ylinopeutta? **Ennen hidasteiden rakentamista tutkitaan nopeudet sekä liikennemäärät ja liikenneympäristö. Töyssyjä toivotaan yllättävän paljon. Ne aiheuttavat tärinää ja meluhaittoja, joten niitä ei voi rakentaa joka paikkaan. Lyhyillä päättyvillä kaduilla on parempi, että asukkaat**

keskustelevat yhdessä ja sopivat, että ei ajeta lujaa omalla kadullamme. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)

- Voisiko Kaarina Maununtyttären tielle saada suojatien Tähkätien risteuksen kohdalle? **Tie on valtion omistama maantie. Viedään toivetta eteenpäin. Suojatieratkaisut riippuvat autoliikenteen nopeusrajoituksesta, liikennemäärästä, liikenneympäristöstä sekä alueen ympärillä olevista toiminnoista. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**
Kaarina Maununtyttären tie on ELYn maantie. Suojatien ja pyörätien tai levennyksen rakentaminen on ELYn päätettävissä. Ely järjesti noin kuukausi takaperin karttakyselyn, johon näitä kohteita sai nostaa. Kannattaa vilkaista, josko kysely olisi vielä avoinna. Anna-Leena Lehtiniemi, kaupungin arkkitehti
- Voisiko Kaarina Maununtyttären tielle saada kevyen liikenteen väylän, jotta kouluun voisi kulkea pyörällä? Tai voisiko tietä levenittää, jotta sen vartta olisi turvallisempi kävellä tai pyöräillä? **Tien omistaa valtio, viedään toivetta eteenpäin heille. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**
- Voisiko Kaarina Maununtyttären tielle saada alikulkua bussipysäkkien kohdalle, jotta pääsee turvallisesti tien yli? **Tien omistaa valtio, viedään toivetta eteenpäin heille. Alikulut ovat kalliita, epäilen, että rahaa näihin ei löydy. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**
- Lahdentien alikulkutunneli Lintutornilla on vaarallisen matala. **Lahdentien alikulku Kirkkojärven luontopolulle on valtion omistama ja ylläpitämä. Sen korkeutta ei ole mahdollista muuttaa; jos tunnelia syvennetään, vesi nousee tunneliin. Tunnelin molemmin puolin on varoitusmerkit matalasta tunnelista. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri**
- Voisiko koululaisbusseissa puuttua paremmin oppilaiden huonoon käyttöön (yläkoululaisten)? **Tästä kannattaa olla yhteydessä bussiyhtiöön ja antaa heille palautetta.**
- Kaarina Maununtyttären tien ja Lahdentien ylittävä silta on liian kapea. Voisiko sille tehdä jotain. **Sillan omistaa valtio. Toivetta, levenittää siltaa tai tehdä erillinen silta kävelyille ja pyöräilylle, on kerrottu, mutta toistaiseksi valtiolta ei ole löytynyt rahoitusta tähän. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)**
- Koulubussit eivät tahdo pysyä aikataulussa, onko tälle mitään tehtävissä. **Tästä kannattaa olla yhteydessä bussiyhtiöön ja antaa heille palautetta.**
- Voisiko Valkeakosken suuntaan ja muuallekin saada paremmat joukkoliikenneyhteydet? Enemmän bussivuoroja.
- Tuleeko Kangasalle joskus ratikka?

Yleisesti joukkoliikenne asioista päättää Tampereen joukkoliikennelautakunta. Kangasalan edustaja siellä on Irina Tuokko. Yhteystiedot irina.tuokko@kangasala.fi toimielinpalvelut@tampere.fi

Kangasala

- **Olisiko mahdollista saada Kangasalle huvipuisto?**
Huvipuistolle ei ole tehty aluevarauksia Kangasalan maankäytön suunnittelussa, mutta ei ole poissuljettua, ettei tällaista voitaisi tulevaisuudessa tehdä, jos sopiva toimija, sijainti ja maanomistaja löytyisivät. Anna-Leena Lehtiniemi, kaupungin arkkitehti
- Miksi Kangasala-talo ja hotelli Kuohu ovat ruosteen värisiä?
- Tukeeko Kangasala vähäosaisia?
- Kangasalle pitäisi saada keppihevusrata. **Kangasala-talon sisäpihalla on kesäisin tekonurmipintainen keppihevusrata. Lisäksi jokainen voi ratsastaa keppihevosella esim. läheisessä puistossa. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri**

- Miten voisimme vaikuttaa Kangasalan keskustan monipuolisuuteen ja sen kehittämiseen? Kangasalan kehittämiseen voi osallistua mm. vastaamalla asukkaille osoitettuun kyselyihin mitä julkaistaan kaupungin nettisivuilla. Kaupungin viranhaltijoihin saa myös ottaa yhteyttä esim sähköpostitse. Täälät löytyy tapoja vaikuttamiseen:
<https://www.kangasala.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/osallistu-ja-vaikuta/>
- Voisiko torin parkkipaikalle saada lisää sähköautojen latauspisteitä.
- **Suunnitellaanko Kangasalle tulevaisuudessa kauppakeskusta?** Sekä Kangasalan keskusta että Lentolan kaupan alue kehittyvät myös tulevaisuudessa, mutta aluevarauksia uusille kauppakeskuksille ei ole. Anna-Leena Lehtiniemi, kaupungin arkkitehti
- Siirretäänkö Kangasalan poliisiasema muualle Kangasalle?
- Olisiko mahdollista saada lisää kauppoja ja ravintoloita Ruutanaan? Esim. Lidl?
- Voisiko Ruutanan kylän keskustaa kehittää ja sinne saada lisää palveluja? Ruutanaan ollaan laatimassa osayleiskaava, joka ohjaa alueen tulevaa kehitystä. Palvelujen, pallokenttien ja skeittiparkkien kehittäminen ovat yhteydessä alueen asukas- ja työpaikkamäärän kehitykseen, joka taas on sidoksissa joukkoliikenteen kehitykseen, eli junaseisakkeeseen. Osayleiskaavaan toivotaan kovasti saatavan myös nuorten ja lasten näkemyksiä alueen kehittämisestä. Anna-Leena Lehtiniemi, kaupungin arkkitehti

Kunnossapito ja ympäristö

- Voisiko hiekat puhdistaa nopeammin keväisin? Hiekan puhdistus aloitetaan heti, kun kadut sulavat ja työhön päästään. Kangasalla on paljon katuja, n. 240 km, niiden puhdistamiseen menee aikaa. Kylmä kevät ja yöpakkaset hidastavat työtä. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)
- Voisiko Liuksialan koulun läheistä alikulkua puhdistaa useammin töherryksistä? Valtion omistama alikulku, viedään toivetta eteenpäin. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)
- Voisiko metsien kaatamista vähentää? Hiilinieluja pitää säilyttää ja niitä ei voi poistaa liikaa. Päätökset asioista on vaikeita. Metsät ovat arvokkaita ja niitä pitää suojella. Luonnon puolesta on parempi asua tiivistii eikä leveästi. Kerrostaloja tulee lisää. Jos yksi kohta metsää menetetään, säästetään toisessa kohtaa kymmenen kohtaa metsää. Luonnon säästö ei aina näy yksittäisessä paikassa. Otteita vastauksesta lasten kyselytunnilla Oskari Auvinen, kaupunginjohtaja
- Voisiko koirien kiinnipitämiseen puuttua enemmän?
- Koiran jätösten kerääminen on edelleenkin heikkoa. Voisiko olla siis enemmän roskiksia niitä varten? Puistoroska-astioita lisätään jatkuvasti tarpeen ja toiveiden mukaan, Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Olisiko mahdollista saada pyöräteiden auraus Liuksialan koulun (ja muidenkin koulujen) lähistössä ja ennen kahdeksaa. Kaupungin pääkadut, kävelyn ja pyöräilyn väylät koulujen lähistöllä aurataan, kun lunta satanut 3 senttiä. (Merja Saarilahti, rakennuspäällikkö)
- Miksi Kangasalla on niin vähän pyörätelineitä?

Talous

Toivoisimme enemmän rahaa koulun hankintoihin, jotta koulu voisi ostaa mm. enemmän ja parempia sählypaloja.

- ➔ Onko kouluille tulossa lisää rahaa? Koulut ovat saaneet tänä vuonna lisää rahaa oikein kivasti. Rehtorin ja opettajien pitää kuitenkin pohtia, mitä uusitaan minäkin vuonna.

Siihenkin oppilaskunta voi vaikuttaa tuomalla esille asioita, jotka kokevat tärkeiksi. Uusia sählypalloja on varmasti jokaisella koululla varaa ostaa tarvittaessa. . Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja

Päätttäminen (vastaus erikseen valtuutettu ja viranhaltija)

- Miltä tuntuu olla kaupungin päättäjä? Se on oikein tärkeä ja mukava työ. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Miksi olette alkaneet päättäjiksi? Minusta on hienoa olla mukana päättämässä isoista asioista ja kokonaisuuksista. Tehtävän monipuolisuus on kiinnostavaa. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Onko päätösten tekeminen helppoa vai vaikeaa? Mitä kaikkea pitää huomioida? Riippuu täysin asiasta. Jotkut ovat hyvinkin helppoja, jos ovat niin sanottuja rutiinipäätöksiä. Monet päätöksistä vaativat kuitenkin laajaa harkintaa ja vaikutusten arviointia sekä tietoa monelta eri taholta. Asiaan ei välttämättä ole yhtä ainoaa oikeaa päätöstä ja täytyy pohtia, mikä on paras mahdollinen ratkaisu. Päätöstä tehdessä täytyy huomioida tosiasiat eli faktat, laki (esimerkiksi perusopetuslaki), käytössä olevat resurssit (määrärahat, kiinteistöt, henkilöstö jne.) ja lisäksi se, miten päätös vaikuttaa esimerkiksi lapsiin ja heidän perheisiinsä. Usein päätöksiä tehdään yhdessä, vaikka vain yksi ihminen tekisi lopullisen virallisen päätöksen. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
Kyselytunnilla monen henkilön vastaus: Päätösten teko on joskus helppoa ja joskus vaikeata tehdä. Päätöksissä pitää huomioida paljon eri asioita. Raha pitää riittää ja sillä on pakko tulla toimimaan. Velkoja ei voi ottaa liikaa ja kaikkeen asiaan ei voi ottaa lainaa.
- Kuinka paljon tienaatte vuodessa rahaa? Sen verran, että saan perheeni elätettyä. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
- Voisiko kiusaamisen ehkäisemiseksi tehdä kaupungissa päätöksiä? Sitä varten tehdään jatkuvasti päätöksiä. Pelkät päätökset eivät riitä vaan pitää myös olla tekoja. Meille on tulossa mm. lisää hyvinvointitaitojen opetusta, erilaisia hyvinvointiohjaajia, turvallisuusihminen koulujen tueksi ja lisäksi opetushenkilöstöä koulutetaan kiusaamisen ehkäisemiseen liittyen jatkuvasti. Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja

Vapaa-aika ja koulun piha-alue

- Olisiko Roineen rantaan mahdollista saada hyppytornia? Roineen rannat (mm. Liuksialan uimaranta) eivät suoraan sovellu hyppytornien rakentamiseen matalan veden vuoksi. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Voisiko Liuksialan koulun pihaan saada pidemmän liukumäen, joka olisi mielellään putkiliukumäki? Välinetäydennystä voidaan harkita määrärahojen sallimissa rajoissa. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Voisiko Liuksialan koulun pihaan saada kahdet voimistelurenkaat eri tasoille, jotka olisivat puiset? Välinetäydennystä voidaan harkita määrärahojen sallimissa rajoissa. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Miksi Kangasalan kaupunki ei anna parempia harrastustiloja esim. Pirkanmaan musiikkiopistolle? Lentolan toimipiste on nyt kiva ja toiveena on ettei paikkaa tarvitsisi taas vaihtaa pian.
- Lasten ja nuorten tupakointiin, nuuskaamiseen ja sähkötupakointiin pitäisi puuttua paremmin. Mitä kaupunki voisi tehdä? Voisiko leikki paikkoja ja muita lasten käyttämiä

paikkoja siivota useammin nuuskapusseista ja tupakantumpeista? [Leikkialueet tarkastetaan ja roska-astiat tyhjenetään kerran viikossa.](#) Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri

Lasten ja nuorten tupakkatuotteet ja huumeet aiheesta puhutta kyselytunnilla: Piha-alueet siivotaan kerran viikossa. Se on mahdollista lisätä roskiksia. Asiasta on lisätty tiedotusta huoltajille ja muille.

Yläkoululaisille on järjestetty valistustapahtumia päihteistä. Alakoululaisille ollaan suunnittelemassa mitä asialle voi tehdä. Valtuustossa ei ole ollut asiasta mitään, mutta asiasta ollaan keskusteltu kokousten ulkopuolella mitä asialle voisi tehdä. Kaupunki ei voi kaikkea tehdä. Päihteiden käyttöön on todella vaikeata saada apua. Siihen ei ole helppoa ja nopeata ratkaisua. Ammattilaisia ei ole tarpeeksi olemassa, jotta apua saataisiin helposti. Kangasalla on tehty paljon asioita nuorten päihteiden käyttöä vastaan. Vatialan kirjaston omatoimiaikaa on lyhennetty ilkvallan takia. Sille ei vielä tiedetä mitä sille tehdään. Toivotaan että vanhemmat opettaisivat lapsiaan käyttäytymään julkisissa tiloissa ja miten niissä toimitaan. Syksyllä Vatialan kirjaston henkilökunta jalkautuu kouluihin kertomaan miten omatoimijalla kirjastossa tulee toimia ja käyttäytyä.

Merja Lehtonen: kaupungin tehtävä on ennaltaehkäistä ongelmia. Koulussa lapsille ja nuorille pidetään hyvinvointitunteja, missä opetetaan taitoja ja tuetaan itsetuntoa, jotta saa voimia itsenäisyyteen ja voi sanoa ei päihteille, vaikka ympäristöstä tulisi paineita. Myös oppilaat voivat huomioida päihteiden käyttöä kaveripiirissä; kysy kaverilta mitä kuuluu, jos olet huolissasi kaverista, kerro hänelle itselleen ja aikuiselle. Aikuisilla on vastuu ohjata lasten ja nuorten asioita eteenpäin.

- Liikuntapaikkoja lisää, esim. koripallon heittelyä varten, kuntopisteitä? [Koripallon heittopaikkoja rakennetaan tulevina vuosina lähiliikuntapaikoille. Kuntopisteiden \(=ulkokuntosali\) rakentamista jatketaan hallitusti \(tällä hetkellä 10 kpl\).](#) Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Miksi Kangasalla ei ole vielä kuplahallia tekonurmella? [Yksityinen toimija on suunnitellut kuplahallin sijoittamista Kangasalle ?](#) Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Kalastuspaikkoja nuorille?
- Sentterille enemmän aukioloja alakouluikäisille? Tilanne nyt 1x vko 5-6 luokkaisille ollut torstaisin, mutta kävijöitä on ollut vähän. Vaihdamme päivää syksyllä ja katsotaan kasvaako kävijämäärä. Sitten voidaan harkita, lisätäänkö päiviä. Marjaana Rosenqvist, nuorisohjaaja tiiminvetäjä
- Voisiko saada enemmän koulun jälkeen pidettäviä kerhoja? [Niitä järjestetään niin paljon kuin niihin on rahaa. Rahoitus tulee hankerahoituksena Opetushallitukselta.](#) Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
Kerhotoimintaan saadaan valtiolta rahaa ja kerhotoimintaa järjestetään niin paljon, kun rahaa on käytettävissä. Marjo Jääni, iltapäivätoiminnan koordinaattori
- Voisiko Ruutanaan saada enemmän kerhotoimintaa? [Kaikille kouluille järjestetään mahdollisimman tasapuolisesti kerhotoimintaa mm. koulun koko huomioiden.](#) Merja Lehtonen, opetus- ja koulutusjohtaja
Harrastamisen Kangasala-mallissa kerhotoimintaa pyritään järjestämään tasapuolisesti kaikille kouluille. Joitakin kerhoja on jouduttu Ruutanasta perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Marjo Jääni, iltapäivätoiminnan koordinaattori
- Voisiko Liuksialan koululle saada tekonurmikentän? [Liuksialan koulun kentän tekonurmipinnoitetta ei ole Viheralue- ja ulkoliikuntapaikkaohjelma 2023-2032 suunnitelmakaudella](#) Jari. Järvinen, kaupunginpuutarhuri

- Voisiko Liuksialan koulun pihaan saada lisää keinoja ja ulkokuntoiluvälineitä? Välinetäydennystä voidaan harkita määrärahojen sallimissa rajoissa. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Koulun kentän jäädytys alkaa liian myöhään alkutalvella. Jääkentät pyritään saamaan käyttökuntoon mahdollisimman pian pakkasten tultua syksyllä. Hoidettavia jääkenttiä ja kaukaloita on yhteensä 24+6 kpl. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Voisiko Liuksialan koulun pihaan saada ulkopingispöydän? Välinetäydennystä voidaan harkita määrärahojen sallimissa rajoissa. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Voisiko pääkirjastoon tulla enemmän tekemistä, esimerkiksi pelihuoneita kuten Tampereen pääkirjastossa? Pääkirjasto uudistuu parhaillaan ja nykyisen Tietotorin tilalle on suunnitteilla monikäyttöinen tila, jossa pyritään huomioimaan myös nuorten toimintaa, esimerkiksi pelitilana. Annamari Nikara-Nummi, kirjastopalvelujohtaja
- Voisiko Ruutanassa olla kirjasto? Uusia kirjastoja rakennetaan Kangasalan kokoisissa kaupungeissa harvemmin. Ruutanan alueen asukkaita palvellaan kirjastoauton pysäkeillä ne ovatkin aina kirjastoauton eniten käytettyjä! Annamari Nikara-Nummi, kirjastopalvelujohtaja
- Koska Ruutanaan tulee toinen jalkapallokenttä? Olisiko mahdollista rakennuttaa Ruutanaan iso jalkapallostadion? Toivoisimme Ruutanaan isoa urheilukenttää, jossa voi pelata jalkapalloa nurmella. Ruutanan koulun pihaan on rakentumassa monipuolinen lähiliikuntapaikka tekonurmikenttineen yms. Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
Ruutanaan ollaan laatimassa osayleiskaava, joka ohjaa alueen tulevaa kehitystä. Palvelujen, pallokenttien ja skeittiparkkien kehittäminen ovat yhteydessä alueen asukas- ja työpaikkamäärän kehitykseen, joka taas on sidoksissa joukkoliikenteen kehitykseen, eli junaseisakkeeseen. Osayleiskaavaan toivotaan kovasti saatavan myös nuorten ja lasten näkemyksiä alueen kehittämistä. Anna-Leena Lehtiniemi, kaupungin arkkitehti
- Voisiko Ruutanan uimarantoja parantaa? Uimarantoja (14 kpl) peruskorjataan vuosittain eri puolilla kaupunkia, Ruutanan uimarannan laituri on uusittu v. 2022 Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Toivoisimme Ruutanaan isoa leikkipuistoa, jossa on iso kiipeilyteline. Uusia leikkikenttiä rakennetaan hallitusti. Iskelän kenttää ja leikkipaikkaa kehitetään monipuolisena lähiliikuntapaikkana Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
- Saisiko Ruutanaan skeittiparkin? Ruutanaan ei ole suunnitteilla skeittiparkkia (Viheralue- ja ulkoliikuntapaikkaohjelma 2023-2032) Jari Järvinen, kaupunginpuutarhuri
Ruutanaan ollaan laatimassa osayleiskaava, joka ohjaa alueen tulevaa kehitystä. Palvelujen, pallokenttien ja skeittiparkkien kehittäminen ovat yhteydessä alueen asukas- ja työpaikkamäärän kehitykseen, joka taas on sidoksissa joukkoliikenteen kehitykseen, eli junaseisakkeeseen. Osayleiskaavaan toivotaan kovasti saatavan myös nuorten ja lasten näkemyksiä alueen kehittämistä. Anna-Leena Lehtiniemi, kaupungin arkkitehti